

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Diumenge 26 de Mars de 1899

Núm. 3.854

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Plaça 3.50
n provincies trimestre . . . . .
Extranjer y Ultramar . . . . .
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari, en las principals
llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'itografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Secció doctrinal

Trastos vells

Los catalanistes, que no pertencem ni volém pertèncer a cap partit polítich el dia del dià, contemplem las disputas d'ells ab ells ab verdader plaher, ribent de gust cada vegada que treuen los trastos vells, ja passats de moda, pera ferse la guerra. Y com nosaltres, se'n riuen totas las personas que s' troban ben apartadas del moviment del turno pacífic de los partidos, la gent de casa desenganyada dels blancs y dels negres, dels de dalt y dels de baix, dels que han sigut y dels que pretenen ser.

Ab la pujada d'en Silvela sembla que Espanya s' ha d' enfonsar, puig la reacció, lo regionalisme, lo feudalisme y totes las calamitats hagudas y per haver-se farán mestresses de las conciencias y fins, no s' espanta obligaran a tots los espanyols a anar oír totos los dias la missa y se resuscitará la inquisició ¡quina por! Y la benaventurats que ho escriuhen se denhen creure que el poble ne farà cas y aviat, alsantse com un sol home, enjugará el botavant a tant manfesser com nos ha sortit, a tant buxi com vol governar.

No es veritat que tota la vida es somniar truytas? Desau los trastos vells: marxas d' en Riego y de Cádiz, manos ocultas de la reacció, amenassats y dicitris, perquè los de dalt son com vosaltres los de baix, y el poble no está ja per rahons, convenus de tots son uns mateixos, y Catalunya sobre tot, ja no creu ab cap, convensuda cada dia més que d' ella sola n' ha d' esperar la salvació.

Fora trastos vells, corcats y malmesos: vingan novas idees, les que agermanan lo progrés ab la tradició; vingi el catalanisme camp d' unió de tots los que estimen de debó a Catalunya. Cap a nosaltres, gont de bona voluntat.

(De La Costa de Llevant.)

Espigolant

Los diaris de Madrid encara remenan la conferéncia sobre la reasa catalana y han muntat tant las clares que si las fican el forn perque s' enrosseixin y després hi tiran per desbobe una capa d' aquells anissos tan petits y de tots colors, tenen postres sobreras pera tots los habitants de la Villa y Corte.

Y are vagin dihent que 'ls castellans no tenen enginy. Las donas menestralas dels barris de Ribera no treurían més partit del indiot que per Nadal los porta de present lo didot de la noya, que 'l que treuen los periodistas de Madrid del «canard» que 'ls enviá fa pochs dias aquell mateix «castila» que alashoras del discurs d' en Guimerá al Ateneo, 'ls deya «segur tételegrafian lo si puedo». Pobre infelís que si á la fleca á barata de mentidas donguessin pans de tres lliras, enloch de semblar un misto de vigilant, se 'l podria resseguir ab una gota d' oli. ¡Quantas vegadas la debilitat fa somniar truytas, sian de riu ó de cuynal!

M' agraderia veure la cara que farán los «chicos» y 'ls «grandes» de la premsa de la «capitad» España, quan llegeixin lo discurs del senyor Robert que publicará segons va prometre an diari de Barcelona y veuin que no diu res, absolutament res de lo que ells gratuitament li atribuixen. No volém ésser mal pensats, pero fem l' aposte de que callaran com una fita, porque 'l discurs ja 'ls ha servit de fona, pera apedregar al Govern, que era lo que ells volían. Lo natural fora que haventlo llegit rectificuessin, pero aixó de posar la veritat a son lloch ja son fijas d' altre paner. Lo que ells dirán:—y quant me'n dona vosté pera dir la veritat?—Per alguna cosa son «chidalgos».

(De La Renaixensa.)

CRÓNICA

Com de costum aqueix metí sortirá de la Parroquial Iglesia de Sant Pere la tradicional profesad de «las palmas» feut lo curs acostumat.

A fi de que nostres caixistas puguin disfrutar part de la festa d'ahir avuy sols publicuem una fulla del diari.

Hem rebut una atenta invitació de D. Isabel Miró Vda. de Navarro mare de la nena destinada per posar la corona al Senyor, per assistir a dit acte al qual se celebrará lo próxim diumenge en la Parroquial iglesia de la Purissima Sanch.

Per l' Agencia executiva d' aquest partit s' anuncia la cobranza del tercer trimestre de contribució rústica, Urbana, Industrial, Canon de mines, Patents d'alcoholos y Carrutjes de lujo ab l'apremi de primer grau los dias 28, 29 y 30 del corrent mes de 8 a 12 del matí en sas oficinas situades en aquesta ciutat carrer de Santa Ana núm. 24 baixos.

Lo dia d'ahir, encara que molt fret fou esplendit puig lo cel se vegé completament netejat de núvols y 'l sol lluhí ab tota sa forsa veyentse molt favorecuts nostres passeigs.

Segons llegim en l'extracte de la última sessió celebrada a Barcelona se promogné un escandol fenomenal al tractar d' un compte d' obras celebradas en un dels mercats d' aquella ciutat quant lo regidor Sr. Samarsnch s' aixeca pera prendre la paraula lo públich que oplenava 'l saló escolat en forts crits y paraulas agressivas contra dit senyor promoguentse un esvalot fenomenal é indescriptible.

Gracias á la serenitat del Sr. Bob y á las simpatías que ha sabut captarse se lográ a desens grans esfuerzos fer desocupar lo saló ja que a escriu. nossible

L' Ajuntament de Tarragona ha nómbrat una comissió pera gestionar la superioritat que 'l projectat ferrocarril de Val a Zafán, en contes de baixar d' Alcañiz a Tortosa y Sant Carlos de la Rápita, vagi desde Gandesa a Tarragona.

Copiém de El Diario de Gerona:

«Se troba actualment a Cadaqués lo notable pintor don Ramón Pitxot y Gironés qui ab altres companys d' art preparan un aconteximent modernista que ha de tenir gran ressonancia en la platja é islots d' aquella costa, coneguts per s' Arnella. Lo projecte no es de difícil realisació; consisteix en estrenar en aquell punt, convertit en escena al ayre lliure, la traducció d' un drama grec, una obra inédita del senyor Rabolla y representar una obra del genial senyor Rosñol. Si 'l projecte s' realisa portará segurament molts aficionats a aquella població y vinent istiu.»

Dintre de pochs dias han de comensar los estudis pera la construcció del tranvia eléctric entre Valls y Tarragona.

Així ho llegim en La Actualidad.

Ha sigut nómbrat inspector de vigilancia d' aquesta ciutat don Joseph Ibas Marquillas, que desempeña a Burgos igual destí.

Sembla que han sigut vensudas las dificultades que s' oposavan a la instalació de la forsa d' infantería destinada a Valls en una de las salas del ex-cuartel. Aquesta mateixa setmana probablement comensarán las obras necessarias.

Pera 'l decret d' amortisació en la Armada, servirán de base las següents excedencias:

Existeixen: 6 vicealmiralls; quedarà excedent un. 21 contralmiralls y assimilats; quedarán excedents quatre.

43 capitans de navío de primera y assimilats; quedarán excedents 13.

87 capitans de navío y assimilats; quedarán excedents 16.

140 capitans de fragata y assimilats; quedarán excedents 52.

305 tinents de navío de primera y assimilats; quedarán excedents 60.

572 tinents de navío y assimilats; quedarán excedents 145.

104 alferes de navío y assimilats; quedarán excedents 42.

25 arxiviers y farmacéutichs; quedarán excedents cinch.

Total: existeixen de las citadas classes 1.303, y quedarán excedents 338.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Brauli.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Joan Batista (Providencia).

Diumenge de Rams.—A dos cuarts de deu se verificará la benedicció dels rams ab processó y desseguida l' Ofici solemne ab lo cant del «Passio».

Sant de demá.—Sant Rupert.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 24

De Cette en un dia v. Correo de Cartagena, ab bocoy's buyts, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer y Mary.

De Genova y S. Felu de Guixols en 3 ds. v. Unión, de 220 ts., ab bocoy's buyts, consignat a don Enrich Terré.

Despatcadas

Pera Cette v. Correo de Cartagena, ab vi.

Pera Genova y esc. v. Unión ab efectes.

Pera Bilbao y esc. v. Cabo San Martín, ab efectes.

Pera Bilbao y esc. v. Melitón Gonzalez, ab efectes.

Pera Rosas llaut Santo Tomás, ab tránzit.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

COMPANÍA DE SARSUELA CÓMICA

D. JOSEPH GIL

Funcions pera avuy.—Tarde, las sarsueelas «Los africanistas», «Gigantes y cabezudos» y «Los cocineros».—A dos cuarts de 4.

Nit: 7.º d' abono.—Se posarán en escena las aplaudidas sarsueelas en un acte, «Los dos veteranos», «Los cocineros», «Gigantes y cabezudos» y «El Santo de la Isidra».

Entrada a localitat 3 rals.—Id. al Paradís 2.

A tres cuarts de 9.

TELEGRAMAS

Madrid 25.

Telegrafian de París que comensa a preocupar a tots los governs lo número d' explosions que ocorren en los polvorins. La de Follendorf ha causat deu víctimas y en la de Penns Grover (New Jersey) tres morts y més de cent ferits, uns vint d' ells graves.

—En tot lo Mitjdia de Fransa han caygut grans nevadas y apréta 'l fret d' una manera horrible.

També en les Alpes ha nevad d' una manera inusitada.

Uns pagesos italians, sorpresos per un huracá, han mort. Se creu que eran nou homes y dos noys.

En toas las provincias d' abduas vertents dels Pirineus, lo fret es tremendo.

Bandadas de llops han invadit las planuras dels Pirineus Orientals.

—Segueix l' amohino en lo ministeri de la Gobernación.

Lo Sr. Dato no sab a quin sant encomanarse pera posar a' acort a tenis condidets ministerials com se presentan.

Los caixistas no volen decididament lluytar.

—Ha sigut víctima d' uns criminals l' alcalde de Oast que s' dirigie a Pau portant una cantitat en metálich.

Los bandidos lo sorprengueren y ganivetejaren, ro-bantlo y deixantlo per mort. Está gravísim.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Píldoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demaneu tots los que tinguéu tós en qualsevol Farmacia encara aquells que no hagin conseguit alivi ab cap altre de tots los acreditats específichs coneguts, tota vegada que elles constitoheixen un preciós medicament pera combatrela.

Preu 1 pesseta capsa

Nota.—Se envian per correu certificadas sens augment de preu als pobles ahont no hi hagi farmacia sempre que 's demanin duas capsas.

FARMACIA CENTRAL

ESPANYOLA

Pelayo, 42

Barña.

Publicacions regionalistas que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L' Art del Pagés», quinzenari, «L' Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatro Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellenés», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzaia», setmanaris de Bilbao (Bizcaya).—«El Eco del Guai», setmanari de Alcañiz (Aragó).

LA ELECTRO REUSENSE

ANUNCI

Proporcionantse el públich lo servey del alumbrat eléctrich conforme als més coneguts ayensos de la ciencia y en las condiciones més ventajosas, la «Electro Reusense» se complan en consignar que las instalaciones fent, baix les condicions iguals á las que estableixi una altra empresa qualsevol que serveixi al públich fuit eléctrich.

Los encárrechs se serveixen per lo torn escrupulós en que 's reben en la fábrica.

Carrer de Sant Gelestino, números 5 y 7

Horas de despaig: De nou del matí á una de la tarde y de tres á vuyt de la nit.

Per la Electro Reusense

Lo Director.

OBRA NOVA

Fills Il·lustrats de Reus

Fra. Gras y Mias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta impremta.

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMBADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económich, lo més eficás, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC;

baix garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

A DOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/10 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes é informes sobre l' emplec

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

Caramelos Pectorals

DEL

VIE VMA

Metje Salas

Modificadors de la hipersecreció de la membrana mucosa aëra, disminuhoixen y fluidifican la viscositat del moch bronquial, facilitan la expectoració, treuhen la Tos y aumentan la respiració pulmonar.

Preparació molt eficás pera combatre la Tos del Dengue, Bronquitis aguda y crónica, Asma, Enfisema pulmonar, Catarros crónich, sech y espasmódich, Coqueluche, Tos del sarampió y ferina y finalment totas las afeccions de las vías respiratorias. Se componen d' estimulants vegetals, sense que en sa preparació s' emplehin narcótics ni medicaments perillosos, per lo que poden ser presos sens cap temor y en qualsevol cantitat, lo mateix per los noyets que per las personas majors.

Son bon sabor, fa sian presos fins ab avides per los noys á quins es tan difícil ferloshi pendre medicaments.

A cada capsa acompanya un prospecte.

Dipòsits en totas las provincias

Farmacia de don A. SERRA

Arrabal Santa Anna, núm. 80.—REUS.

Demans en totas las Farmacias de la provincia

Preu de la capsa 6 rals

ASCENSORES-SIVILLA

Hidráulicos y Eléctricos

MONTA-CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS

ELEVADORES

TODOS

SISTEMAS

MUNAR Y GUITART

S. en C.

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidráulico, fúncular, de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, a brazo, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897